

YMPÄRISTÖVALIOKUNNAN MIETINTÖ 9/2002 vp

Hallituksen esitys laiksi öljysuojarahastosta annetun lain 2 ja 3 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 17 päivänä syyskuuta 2002 lähettänyt ympäristövaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi öljysuojarahastosta annetun lain 2 ja 3 §:n väliaikaisesta muuttamisesta (HE 118/2002 vp).

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti perustuslakivaliokunta on antanut asiasta lausunnon

(PeVL 34/2002 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ympäristöneuvos Olli Pahkala, ympäristöministeriö
- neuvotteleva virkamies Pekka Pelkonen, valtiovarainministeriö
- pääsihteeri Merja Huhtala, Öljysuojarahasto
- varatoimitusjohtaja Pekka Huttula, Öljy- ja Kaasualan Keskusliitto.

HALLITUKSEN ESITYS

Öljysuojarahastosta annetun lain (379/1974) 2 ja 3 § ehdotetaan muutettavaksi väliaikaisesti. Öljysuojarahastoon kerättävä öljysuojamaksu ehdotetaan korotettavaksi noin 60 prosentilla seuraavan kahden vuoden ajaksi, jotta rahaston maksukyky ja sitä kautta öljyntorjuntakalustohankintojen rahoitus turvattaisiin. Korotettu maksu olisi 0,60 euroa tonnilta. Maksun korotuksen seurauksena rahastoon kerättäisiin nykyisen noin 5 miljoonan euron asemasta 8 miljoonaa euroa vuodessa, minkä katsotaan riittävän tiedossa olevien välttämättömien hankintojen korvaamiseksi kunnille ja valtiolle seuraavan kahden kolmen vuoden aikana. Maksun korotuksen johdosta korotettaisiin myös rahaston pääomaroja kolmeksi vuodeksi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2003 alusta. Esitys liittyy valtion vuoden 2003 talousarvioesitykseen.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Lakiehdotuksen puollettavuus

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä.

Öljysuojarahastosta tulee seuraavan kahden vuoden aikana korvattavaksi useita isoja valtion ja kuntien öljyntorjuntakalustohankintoja. Hankinnat liittyvät ennen muuta tarpeeseen tehostaa öljyntorjuntavalmiutta Suomenlahdella, sillä merenkulku ja erityisesti öljykuljetukset ovat lisääntyneet tällä merialueella. Öljykuljetukset Venäjän ja Viron satamista ovat viime vuosina kasvaneet voimakkaasti ollen vuonna 2002 jo 40 miljoonaa tonnia.

Suurin hanke, joka öljyntorjuntamaksun väliaikaisella korotuksella tullaan toteuttamaan, on väylänhoitoalus Seilin muuttaminen öljyntorjuntaan sopivaksi. Saadun selvityksen mukaan torjunta-aluksia ei kuitenkaan tule Suomenlah-

delle vielä riittävästi, kun otetaan huomioon kuljetusten kasvu tulevaisuudessa (mm. Uuraisten sataman avaaminen Venäjällä).

Valiokunta pitää tärkeänä, että hallitus tekee yhteistyötä myös Venäjän ja Viron kanssa tarvetta vastaavan öljyntorjuntakaluston saamiseksi Suomenlahdelle. Tulevaisuudessa öljyntorjunnan rahoitusjärjestelmien kattavuus on varmistettava pysyväisluonteisena.

Perustuslakivaliokunnan lausunto

Perustuslakivaliokunnan lausunnon mukaan lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

Päätösehdotus

Ympäristövaliokunta ehdottaa kunnioittavasti,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 8 päivänä lokakuuta 2002

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Pentti Tiusanen /vas
vpj. Tytti Isohookana-Asunmaa /kesk
jäs. Mikko Elo /sd
Christina Gestrin /r
Rakel Hiltunen /sd
Seppo Kanerva /kok
Riitta Korhonen /kok

Kari Kärkkäinen /kd
Hanna Markkula-Kivisilta /kok
Rauha-Maria Mertjärvi /vihr
Säde Tahvanainen /sd
Hannu Takkula /kesk
Pia Viitanen /sd
Pekka Vilkuna /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Salme Kandolin.